

LATHUND

för garanterandet av

En eminent genomförd seglarskola för nybörjare ombord

Skonaren »T/S« Ingo

Mathias Kindberg & Annida Gyllenspetz

2014

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning

Förord

Maskinist

Vaktledare/instruktörer

Byssa

Arbetsmoral

Ordning av lektioner

Lektion inför ett moment

Exempel på veckoplanering för seglarskola för nybörjare

Förord

Detta dokument är baserat på Mathias och Annidas erfarenheter från våra seglarskolor genom åren samt de saker vi lärt på andra skutor, t.ex. Christian Radich, Götheborg, Gulden Leeuw och Atene och anser att vi behöver förändra på Ingo för att höja kvalitén på våra seglarskolor och därmed även framtida besättning. Detta innefattar både den sociala biten men huvudsakligen utbildningen vi bedriver.

Anledningen till att vi måste höja utbildningskvalitén grundar sig i att de elever vi mönstrar upp till instruktörselever ofta inte har den kunskap om Ingo som krävs för att vara instruktör. Detta gör att i stället för att nästan enbart kunna fokusera på ledarskapsutbildning som är nog så krävande och täcka några få kunskapsluckor måste stor fokus i stället läggas på utbildning om hantering av Ingo vilket resulterar i att mindre tid och energi läggs på utbildning av elever.

Detta kunskapsproblem bland instruktörselever grundar sig i en otillräcklig utbildning och introduktion till livet på en skuta som nybörjare, vilket verktygen i detta dokument förhoppningsvis kommer att rätta till.

Förhoppningsvis kan vi i framtiden även ta fram en liknande lathund för fortsättningsseglingar även om problemet där inte riktigt är lika stort.

Mathias Kindberg & Annida Gyllenspetz
2014

Maskinist

Ha på morgonen vid uppstart två elever med dig från första smörjning till att landströmen kopplas ur och hjälpkärran startas. Alla kan vara med och lära sig allting från första dagen. Sätt upp en lista där elever kan skriva upp sig första dagen så planeringen blir enkel! Sätt sedan upp en till lista likt den första i mitten av seglingen så att de elever som inte vågade skriva upp sig första dagen men hört hur kul det är från de som vågade nu kan skriva upp sig och också lära sig!

Vaktledare/instruktörer

Ha som mål att själv ta så lite som möjligt i tampar och använd i stället ord för att illustrera hur uppgiften skall genomföras.

Låt inläringen ta sin tid. Låt eleverna tänka och pröva själva under din uppsikt, med lite basalt säkerhetstänk kan väldigt lite faktiskt gå så fel att risker uppstår! Visa enligt ovan klart och tydligt, alltså använd väl valda ord och mumla inte den inlärd ramsan som är lätt att ta till som instruktör för att slippa att faktiskt instruera och istället göra allt själv. Visa då hellre hur man beslår segel två gånger och låt nästa gång eleverna lösa beslagningen själva, återigen under din uppsikt i säkerhetsavseende. Det gör inget om det tar lite extra tid och inte blir särskilt vackert, eleverna lär sig hundra gånger bättre då de faktiskt får lösa problemet tillsammans. Gör likadant med segeltrimning, segelsättning o.s.v., lär ut hur man gör och låt sedan eleverna lösa problemen själva, med tiden kan du minska din uppsikt och helt enkelt lita på eleverna! Detta ansvarsgivande ledarskap skapar dessutom bättre sammanhållning i vakten.

Ha lektioner på vakten! En utkik och en rorgångare räcker! Om de två inte kan vara med på den lektionen så låt det då vara så. De kan vara med på nästa i stället, eller få individuell utbildning om det är något särskilt viktigt/grundläggande, t.ex. hur man lägger fast en tamp. Målet är att höja vaktens övergripande kunskapsnivå, inte att alla skall vara med på allt! Uppmuntra dessutom eleverna att föra vidare kunskapen inom vakten, även till de som missade lektionen, för då får kunskapen eget liv, den som var på lektionen lär sig genom den högre inlärningsnivån som kommer av att lära ut och den som inte var på lektionen genom den vanliga inläringen, lyssnande. Finns dessutom lektionsmaterial såsom ett häfte eller sammanställning, kan detta ge eleven möjlighet att själv läsa och fråga om den vill veta mer.

Gör helt enkelt lektioner till en vana som inträffar varje eller varannan vakt beroende på hur mycket som finns att göra. Självklart kan du även ha de flesta lektioner även på nattvakter! Se även till att ha lektioner inför olika moment så att eleverna hänger med i vad som händer, t.ex. inför en seglingsbeslagning ha en lektion i smugglarstek på vakten så den inte måste läras ut på plats under själva beslagningen, samma sak med vikningen av seglen om en modell tillverkas. Lektioner behöver *inte* och *skall inte* vara något som kräver mängder av möten och planering för att utföra!

Planera även in aktiviteter och lektioner under frivakten. Som ett led i genomgången första dagen berätta att frivakter mellan klockan 08:00 och 20:00 kan komma att användas till olika aktiviteter, lektioner och dylikt där hela vakten är med. Eleverna kommer att lapa tillräckligt med sol på däck ändå som det är! Det är dock viktigt att beakta elevernas hälsa vid aktiviteter på frivakten, efter en stenhård nattsegling med 4:4 vakt och trötta elever så kan det nog vara en bra idé att låta frivakten vara fri från aktiviteter så även morgondagens segling samt aktiviteter och lektioner blir bra och lärorika!

Mathias Kindberg & Annida Gyllenspetz
2014

När en elev skall överlämna en post, t.ex. utkik, låt då den föregående eleven beskriva vad som händer på den posten till nästa och lyssna själv bara, så inget säkerhetsfarligt lärs vidare. Du lär själv bäst genom att lära andra!

Efter varje vakt låt dina elever hämta en macka och något att dricka och ha sedan ett snabbt möte tillsammans med "officer of the watch" på 5 minuter där ni utvärderar vakten. Detta skapar sammanhållning och gör även så att vakten sitter tillsammans när utvärderingen är klar vilket skapar gemenskap. Ha sedan en lite mer personlig och långtgående utvärdering själva inom besättningen.

Om kunskapen, materialet och tiden finns: Försök att bedriva underhåll under någon vakt eller två.

Byssa

En elev från varje vakt har en dag eller halvdag så att kocken slipper en massa spring med Lisa som skall ta över Kalles halvhackade paprikor, och elever som skall introduceras varje halvtimme. Om detta system resulterar i att en eller två elever får en halvdag mer än de andra så är detta *helt* okej. Rättvisa ombord tas vidare upp under *Arbetsmoral*

När kocken inte har användning för byssavakten deltar dessa självklart i lektioner och andra aktiviteter.

Arbetsmoral

Det är viktigt att lära eleverna att det inte alltid blir helt rättvist. För att över huvud taget kunna segla måste mat lagas och serveras och båten måste underhållas och städas. Utan det tidigare s.k. "tråkgörat" blir det ingen segling, och som instruktör för nybörjare är det oerhört viktigt att stå upp för detta. Visa att du tycker att det är viktigt genom att berömma elever som slipat reling eller som med fröjd lagat korv stroganoff, precis som du berömmar elever som beslagit jagaren själva. På så sätt får vi en ny generation som vet att arbeta, och som har en relation till livet på en skuta som det faktiskt ser ut. Sedan är det ju inget som säger att den som tog en dag extra inte kan få baka kladdkaka och ha roliga hemligheter i byssan med Lea och kocken.

Viktigast av allt är att du som instruktör visar en positiv inställning till arbete, visar hur det ser ut när man *tar i*, och premierar initiativ till arbete. Genom att själv vara aktiv visar du på enklast sätt eleverna hur arbete går till. Gå upp i tid, var påklädd vid frukost, ta initiativ till aktiviteter och arbete. Den åttonde dödssynden för den som vill lära ut god arbetsmoral är att inför elever klaga på det arbete som skall göras eller utöva dubbelmoral genom att själv komma sist till frukosten.

Hand i hand med arbete går mat och vila, något som måste prioriteras på *Ingo*. Som instruktörer praktiserar vi frihet under ansvar, som det så fint heter, vilket betyder att eleverna i land har fritid efter av instruktörer utsatta tider. Vi som instruktörer visar med vårt förhållningssätt att det efter en lång arbetsdag är bra att äta och sova ordentligt, när dagen därefter börjar tidigt. Exempelvis skall möjligheten att sova ombord utan störande moment finnas, förslagsvis någon gång mellan klockan 22 och 23. Skulle det visa sig att eleverna inte klarade av friheten går det alldeles utmärkt att kräva en ombordtid för att få bukt med problemen och visa att vi som besättning tar det seriöst.

Förhållningssättet till fritid leder oss in på hur vi instruktörer disponerar vår egen fritid. Som vuxen människa är det helt naturligt att tycka att en kall öl rundar av en arbetsdag fint, annat vore lite väl klämkäckt. Dock uppstår ett problem när törsten förekommer ansvaret vi faktiskt har för våra elever. Minst en instruktör eller instruktörselev *skall* finnas kvar på båten (+PERSON ÖVER 18?), och under inga omständigheter får en person under arton år följa med på dessa företag. En tumregel är bra att följa: *Det är trots allt inte vår mänskliga rättighet att dricka öl*. En av er kanske blir tvungen att avstå, och ni kanske blir tvungna att lämna kompisen som var elev och bara sjutton år ombord. Ni kanske till och med får hoppa över den där ölen. Till syvene och sist är dessa regler till för att i första hand följa Sveriges Lag och för att bevara det goda rykte *Ingo* återvunnit. Bjud istället in ditt umgänge till helrör och gemytlig stämning *efter* avmönstring. Förnöjsamhet garanteras.

Mathias Kindberg & Annida Gyllenspetz

2014

Ordning av lektioner

1. *Dag 1 innan segelsättning*: Säkerhetsgenomgång/familiarization
2. *Dag 1 innan segelsättning*: Klättring, frivilligt men deltagande uppmuntras starkt (En instruktör på däck visar släde, en på salningen visar säkring samt övergång)
3. *Dag 1*: Lägga fast en tamp, kvajla, bräcka. *Terminologi*
4. *Dag 1*: Basala knopar som krävs för första segelbeslagningen. *Smugglarstek*
5. Basal kunskap i segel/master/namn på viktiga tampar.
6. Knopar utöver baskunskaper
7. Seglingsteori
8. Navigering
9. Sjövägsregler
10. Ljus till havs
11. Splits/tagling, tillverka sejsingar.
12. Tid över: Sträcketaljor, ankartaljan och/eller dävertarna/dingen

Lektion inför ett moment

Målet är att gå igenom händelseförloppet och risker innan momentet utförs så att eleverna får en chans att förstå och lära sig.

- Stagvändning, använd mini-Ingo som modell.
- Vändning undan vind, använd mini-Ingo som modell.
- Ankring, grundläggande manövrering inför ankring, funktion på ankarspel och hantering av ankare. Låt maskinisten visa 2 elever hur man sätter på ankarspelet. Tänk på säkerhetsriskerna!
- Lätta ankare, kort genomgång om vad som händer och i vilken ordning det sker. Låt maskinisten visa 2 elever hur man sätter på ankarspelet. Säkerhetsrisker!

Exempel på veckoplanering för seglarskola för nybörjare

I detta exempel är vädret optimalt och vi kan utföra allt vi vill. Sådan tur har vi med stor sannolikhet inte varje gång det vankas seglarskola, men idéerna som framförs här kan ändå vara ett bra verktyg när du planerar och genomför din seglarskola.

Dag 1:

Försök att segla någon form av nattsegling. Detta gör att seglingen uppfattas som mycket längre för eleverna och skapar även snabbt en sammansvetsad grupp, eftersom de då delat en för många ny och rätt häftig upplevelse.

Är eleverna utvilade, ha aktiviteter på frivakten, orkestrerat kaos där det är enkelt för alla att öppna upp sig som t.ex. tidningsleken är att föredra. Lägg då ribban högt genom att vara värst själv, eleverna tar efter dig!

Lektioner:

- *Innan segelsättning:* Säkerhetsgenomgång/familiarization
- *Innan segelsättning:* Klättring, frivilligt men deltagande uppmuntras starkt (En instruktör på däck visar släde, en på salningen visar säkring samt övergång)
- Lägga fast en tamp, kvajla, bräcka. *Terminologi*
- Basala knopar som krävs för första segelbeslagningen. *Smugglarstek*

Dag 2:

Efter nattseglingen en lite längre liggdag i hamnen med blandade aktiviteter, lektioner, badande, glassköpande i kiosken och lekar. Försök även introducera lite underhåll. Idag bygger vi samman gruppen.

Lektioner:

- Basal kunskap i segel/master/namn på viktiga tampar. (På dagen)
- Knopar utöver baskunskaper.

Dag 3:

Mathias Kindberg & Annida Gyllenspetz
2014

Vi avgår på morgonen och kommer in i hamn klockan 17:00 och äter middag efter ankomst. Kvällen blir lugn utan några planerade aktiviteter så de sammansvetsade grupperna som skapades de två första dagarna nu har en chans att organiskt utveckla sig.

Lektioner:

- Seglingsteori
- Knopar utöver baskunskaper (Om den ej hölls på nattvakten)

Dag 4:

Ankring. Planera ett ankarvaktschema under dagen som sedan sätts upp vid middagstid. Tänk på vilka du sätter tillsammans så vakten blir trevlig och minnesvärd.

Lektioner:

- Tas innan ankaret släpps. Grundläggande manövrering inför ankring, funktion på ankarspel och hantering av ankare. Låt maskinisten visa 2 elever hur man sätter på ankarspelet. Tänk på säkerhetsriskerna!
- Navigering

Dag 5:

Lätta ankare och sedan ankomst i hamn vid middagstid. Beroende på hur eleverna känns så kan nattsegling vara ett utmärkt alternativ som också gör att man kommer tidigt i hamn dag 6.

Lektioner:

- Tas innan ankaret lättas. Lätta ankare, kort genomgång om vad som händer och i vilken ordning det sker. Låt maskinisten visa 2 elever hur man sätter på ankarspelet. Tänk på säkerhetsriskerna!
- Sjövägsregler

Dag 6:

Vi ser till att vara i hamn tidigt, ca kl 15:00, direkt vid kaj utförs en sista dagen tävling medan instruktörerna "i hemlighet" lagar en lite finare middag med efterrätt. Denna dag är vi inte lika strikta på tyst ombord utan vi fortsätter aktiviteterna till 23:00 och låter sedan eleverna själva ta över, det är ändå deras kväll!

Lektioner:

- Splits och tagling

Dag 7:

Städa ur hela båten och ha en underbar sista dag tillsammans. Ha även en utvärdering. Tänk på att eleverna kommer ha störst minnen från sista och näst sista dagen så se till att de blir bra!

Mathias Kindberg & Annida Gyllenspetz
2014